

Predikan i Kindaholms församling 2017 av Tobias Bäckström

Heliga trefaldighetsdag

”Gud – Fader, Son och Ande”

1 Mos 18:1-8

Apg 4:5-12

Joh 11:18-27

Ps: 20, 18, 397, 339

Idag är temat treenigheten: Fader, Son och Ande. Ibland har någon undrat varför treenigheten inte är klarare uttryckt i bibeln. Den formuleras ju först i trosbekännelserna, tydligast i den nicenska bekännelsen som vi snart ska stämma in i. I bibeln hittar vi den här trinitariska formeln bara en gång: i missionsbefallningen, 2 årgångens evangelietext. Där uppmanar Jesus oss att gå ut och döpa alla folk *i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn*.

Men Gud möter oss människor där vi är, inte där vi borde vara. Det gäller på individnivå och på kollektiv nivå. Vi har kommit olika långt i vår förståelse av vem Gud är. Är han en opersonlig kraft? Är han en gubbe på ett moln? Är Gud en skapargud som satte igång allt men sen inte har så mycket med just mitt liv att göra?

Alla dessa funderingar finns säkert representerade hos vanliga människor, och jag tror att Gud kan möta var och en där den befinner sig och vandra med denna till en djupare förståelse om vem Gud är.

Det gäller även på kollektiv nivå. Gud uppenbarar sig själv steg för steg. I Gamla testamentet så är det framförallt Gud som *Fader* som vi möter; *skaparen* och den som ger lagtavlor till Israel. Nya testamentet är *Sonens* tid, Jesus, *befriaren*, som föddes som människa och befriade oss från dödens och syndens makt. Och i slutet av Nya testamentets tid på pingstdagen så beskrivs det i Apostlagärningarna hur *Anden, livgivaren* kom till lärjungarna efter Jesus himmelfärd. Andens tid är kyrkans tid, Anden fortsätter att verka även när bibelns tid är avslutad.

I Johannes evangelium lovar Jesus lärjungarna att sanningens ande, ”skall han vägleda er med hela sanningen”. Det finns alltså mer att lära än det Jesus har berättat, han har inte undervisat om allt utan den helige Ande ska ta vid och fortsätta med detta. Och det är allra tydligast när det gäller treenighetsläran.

För det är de kommande århundradena fram till 325, kyrkomötet i Nicea som kyrkan under Andens ledning skulle mejsla ut treenighetsläran. Frågor som dessa kristna brottades med vad: hur ska läran formuleras utan att man hamna i polyteism, att ha tre gudar samtidigt? Hur bevara Guds enhet utan att det sker på bekostnad av mångfalden?

Detta är något mer än bara hårklyveri. Ord och handling hör ihop. En viss lära får förr eller senare praktiska konsekvenser för hur man lever sitt liv. Och man behöver bara gå precis under ytan för att förstå att utan treenighetsläran skulle inte kristendomen finnas. Detta var de första århundradenas kristna helt på det klara med. För dem var denna lära något som ständigt

bekräftades i vardagslivet, i tanken och i umgänget med människor. Deras tro, vittnesbörd och handling tog sig på ett naturligt sätt trinitariska uttryck.

Senare kom Islam och drev bort alla tankar på mångfald inom Gud. Inom Islam har Gud stannat kvar i sin himmel, Gud är skaparen men inte så mycket mer. Men vi vet att Gud kommer till oss som Skaparen, Befriaren och Livgivaren.

Även om *läran* om treenigheten formulerades först i efterbiblisk tid så har själva *saken* funnits med hela tiden, från skapelsen i första moseboken och genom hela bibeln, om än lite mer subtilt. Vi hittar Sonen fördolt i Gamla testamentets berättelser, han finns där under ytan som *preinkarnerad*, före inkarnationen, innan han blev människa i Jesus Kristus.

Som i dagens gammaltestamentliga text, i Abrahams tre besökare. Hur många var de egentligen? Var de en eller tre? Abraham svalkade sig i tältöppningen när han fick se tre män stå framför honom. Men när han rusar fram och bugade tilltalar han dem i singularis: ”Herre, visa mig den hedern att *du* inte går förbi din tjänare”.

Abraham förstår att det är ett besök av hög rang, högre än honom själv. Det visar han när han själv som värd betjänar dem. Och när besökarna äter så väljer att inte äta med dem utan hålla sig i bakgrunden, det visar också på att han inte såg sig själv som jämlik dem.

Det här är berättelsen om hur Gud besöker oss och att han kan göra det på ett fördolt sätt. I Hebr 13:2 skriver aposteln: ”Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft änglar till gäster utan att veta om det”. Den meningen syftar tillbaka till Abrahams besökare. Abraham visste ju inte vilka det var: att det rörde sig om två änglar och Sonen, Jesus före inkarnationen. Men han visade gästfrihet ändå. Och en stor generositet, kanske till och med större än vad han egentligen hade behövt.

Idag har *tiden* blivit den verkliga bristvaran. Och att dela med sig av den är kanske den mest generösa gåvan som vi kan visa. Precis som Abraham är det när vi visar andra människor omsorg och gästfrihet som vi kommer närmare Gud.

När Gud kom på besök så dukade Abraham upp till fest. Det är något visst det där med måltider i bibeln. Det är alltid under en måltid som de viktiga sakerna sägs. Det är genom att äta tillsammans man får gemenskap med varandra. Det gäller mellan oss människor, men framförallt mellan oss och Gud.

Vi ska snart duka upp en måltid här. Men även om det är vi som bär fram gåvorna är det Jesus själv som är värd. Jesus bjuder in och vi är de inbjudna gästerna. Och den här gången behöver du inte göra som Abraham och stå bredvid och titta på. Vi får äta tillsammans, både gäst och värd, vi får gå fram och bli en del av måltidsgemenskapen.